

Όσον αφορά στη μάθηση που αποκτούν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας καθοριστικό ρόλο παίζει το οικογενειακό περιβάλλον.

Όσον αφορά στη μάθηση που αποκτούν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας καθοριστικό ρόλο παίζει το οικογενειακό περιβάλλον. Το παιδί κυρίως της προσχολικής ηλικίας είναι πλήρως ταυτισμένο με τους γονείς καθώς αποτελούν τα πρότυπά του. Για το λόγο αυτό, οικειοποιείται τη συμπεριφορά τους κι ολόκληρο το σύστημα αξιών τους χωρίς προσπάθεια και χωρίς κρίση. Οι γονείς, επίσης, καθορίζουν και τα κίνητρα επίδοσης και μάθησης αφού αρχικά τα παιδιά μαθαίνουν “για τους γονείς τους”. Με αυτό τον τρόπο θα κερδίσουν τη θετική τους ενίσχυση και την αγάπη τους. Από έρευνες έχει αποδειχθεί ότι οι μητέρες παιδιών με ισχυρά κίνητρα επίδοσης προσδοκούν πολύ νωρίς από τα παιδιά τους πρωτοβουλία κι αυτονομία στη συμπεριφορά τους. Επίσης, οι μητέρες που φροντίζουν να κάνουν ανεξάρτητα τα παιδιά τους και τα παρακινούν να παίρνουν πρωτοβουλίες όταν εκτελούν εργασία, γενικά έχουν ευνοϊκότερες προϋποθέσεις ανάπτυξης κινήτρων μάθησης.

Ακόμα η ανάπτυξη κινήτρων μάθησης προάγεται από τη συνολικότερη θερμή κι εγκάρδια ατμόσφαιρα που υπάρχει σε μια οικογένεια. Από την άλλη, αφετηρία εξερεύνησης και μάθησης για τα παιδιά είναι η παρουσία της μητέρας κατά τις νέες δραστηριότητές του. Καθώς εκείνο κάθε τόσο επιστρέφει στη μητέρα του για να εισπράξει “συναισθηματικό ανεφοδιασμό”. Ο τρόπος που οι γονείς ζητούν από το παιδί την εκπλήρωση των προσδοκιών τους είναι αποφασιστικής σημασίας για την ανάπτυξη των κινήτρων μάθησης. Δηλαδή, οι γονείς παιδιών με υψηλά κίνητρα επίδοσης εκδηλώνουν περισσότερη θέρμη απέναντί τους όταν επιτυγχάνουν μια καλή επίδοση.

Το παιδί προσχολικής ηλικίας με βάση:

- το οικογενειακό περιβάλλον
- τα πρότυπα και
- την προσωπική του εμπειρία

Μαθαίνει να αξιολογεί την επιτυχία και την αποτυχία ως αποτέλεσμα εσωτερικών ή εξωτερικών αιτιών. Δηλαδή παιδιά με υψηλά κίνητρα επίδοσης εξηγούν την επιτυχία τους με βάση τις δικές τους νοητικές ικανότητες ή την προσπάθειά τους. Ενώ εξηγούν τις αποτυχίες τους ως αποτέλεσμα μειωμένης δικής τους προσπάθειας ή ατυχίας. Αντιθέτως, τα παιδιά με ασθενή κίνητρα απέδιδαν την επιτυχία στην τύχη ή σε

ευκολία της άσκησης. Ενώ την αποτυχία την εξηγούν ως αποτέλεσμα δικών τους ενεργειών ή δικής τους χαμηλής νοημοσύνης. Επομένως, τα παιδιά με υψηλά κίνητρα επίδοσης επιδιώκουν περιστάσεις όπου θα βιώσουν επιτυχία και αυτοενίσχυση. Ενώ τα παιδιά με ασθενή κίνητρα επίδοσης αποφεύγουν περιστάσεις που πρέπει να αποδείξουν τις επιδόσεις τους.

Κυρίως οι ηλικίες μεταξύ 3 και 6 ετών είναι εκείνες κατά τις οποίες το οικογενειακό περιβάλλον ενισχύει τις υψηλές επιδόσεις του παιδιού, του αναθέτει καθήκοντα, του θέτει προβλήματα που ανταποκρίνονται στις δυνατότητές του, ώστε να μπαίνουν σε λειτουργία οι μηχανισμοί της αυτοενίσχυσής του. Ένας άλλος πολύ σημαντικός παράγοντας στην ανάπτυξη κινήτρων μάθησης του παιδιού είναι ο πατέρας. Η σχέση του παιδιού με τον πατέρα είναι καθοριστική για τη διάσταση του μελλοντικού προσανατολισμού του παιδιού. Επίσης, ο πατέρας αποτελεί πρότυπο ταύτισης σε ότι αφορά τις επιδόσεις του παιδιού εκτός του οικογενειακού περιβάλλοντος, τη στάση απέναντι στην εργασία, το επάγγελμα και τη προσαρμογή στις απαιτήσεις της κοινωνίας. Ειδικά για τα αγόρια είναι σημαντική η δυνατότητα ταύτισης με τον πατέρα. Ενώ η έλλειψή της έχει σοβαρό αντίκτυπο στην ανάπτυξη κινήτρων του παιδιού. Τέλος κι ο ρόλος των αδελφών επηρεάζει την ανάπτυξη κινήτρων μάθησης στο δυτικό πολιτισμό. Τα μοναχοπαιδιά και τα μεγαλύτερα αδέρφια έχουν υψηλότερα κίνητρα, όπως δείχνουν έρευνες, σε σχέση με τα μικρότερα αδέρφια. Η επίδραση της οικογένειας.

Σύμφωνα με ορισμένες έρευνες υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά του σπιτιού που επηρεάζουν την σχολική επίδοση (Baumrind, 1989, White & Watts, 1973), όπως το να:

- ενθαρρύνουν την εξερεύνηση
- φροντίζουν να εξηγούν αυτά που κάνουν
- ακούνε τα παιδιά και
- προσαρμόζουν τις δυσκολίες του περιβάλλοντος στις ικανότητες και στα ενδιαφέροντα τους.

Έχουν συνήθως μεγαλύτερη ακαδημαϊκή επιτυχία. Ένας άλλος παράγοντας που βρέθηκε να επηρεάζει την επιτυχία των παιδιών στο σχολείο είναι ο βαθμός στον οποίο η γλώσσα που χρησιμοποιείται στο σπίτι ταιριάζει με αυτά που απαιτούν οι δάσκαλοι στην τάξη. Βρέθηκε, επίσης, ότι η σχολική δουλειά στο σπίτι ήταν

οικογενειακή υπόθεση. Οι γονείς και τα μεγαλύτερα αδέρφια παίρνουν ενεργό μέρος στις σχολικές εργασίες για το σπίτι, καθώς βοηθούν το ένα το άλλο (Brice Health, 1982, 1984).

Όπως διαπιστώσαμε από τα παραπάνω, ο ρόλος της οικογένειας γενικά, αλλά και του κάθε μέλους ξεχωριστά (μητέρα, πατέρα, αδέρφια) είναι πολύ σημαντικός για τα κίνητρα μάθησης που αναπτύσσουν τα παιδιά προσχολικής ηλικίας. Για αυτό είναι σημαντικό να δίνονται ερεθίσματα στα παιδιά από τους γονείς και να παίρνουν από αυτούς θετική ανατροφοδότηση κι αποδοχή στις επιτυχίες και στα κίνητρά τους. Έτσι ώστε να συνεχίσουν την καλή προσπάθεια για μάθηση (Καψάλης, 2006).

Πηγή: <https://frrokai.gr/arthrografia/oikogeniaka-themata/%CE%BF-%CF%81%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B3%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%BF%CF%8D/>